

► Ouders trotseerden atgelopen winter de barre kou om hun kinderen in te schrijven in deze school in Grimbergen.
© TIM DIRVEN

1 Wat verandert er?

De inschrijvingsregels voor scholen gaan op de schop. Dat heeft de Vlaamse Regering beslist. Zowel basis- als secundaire scholen waar een tekort aan plaatsen bestaat (en waar dus vaker werd gekampeerd) moeten vanaf volgend jaar verplicht gebruikmaken van een digitaal centraal aanmeldingssysteem. Vandaag bestaat dit al voor basisscholen in Brussel, Gent en Antwerpen. In het verleden kozen verschillende gemeenten voor andere inschrijvingsdata. Hier wordt nu komaf mee gemaakt. Aanmelden gebeurt in het basis-onderwijs vanaf 1 maart 2019. In het secundair vanaf 1 april. De inschrijvingen zelf starten op 6 mei voor de basisscholen en op 29 mei voor de secundaire.

In het verleden klaagden scholen en gemeenten dat ouders hun kinderen door de verschillende startdata op meer dan één school inschreven. Het zorgde voor extra administratief werk en dubbele inschrijvingen. In de Nederlandsestalige Brusselse scholen, die ook gegeerd zijn bij Frans- en anderstaligen, komen er bovendien meer geparandeerde plekken voor Nederlandsestalige leerlingen. Voortaan zal niet 55, maar 65 procent van de plaatsen voorbehouden zijn. Met dit akkoord ontwaartten we opnieuw een belangrijke knoopp in een onderwijsdossier dat al lang aansleept", zegt minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V).

Gedaan met kamperen

2 Heeft het nog zin om te kamperen?

Neen. Het staat ouders vanzelfsprekend vrij om hun tenten voor de schoolpoort op te slaan, maar het heeft weinig tot geen zin. In secundaire scholen waar een plaatsetekort heerst, zullen ouders hun kinderen immers online moeten aanmelden.

Waar dat (nog) niet het geval is, moeten middelbare scholen iedereen inschrijven. Het *first come, first served*-principe verdwijnt op die manier. In het secundair onderwijs blijven voorrangswegels voor broers en zussen en kinderen van personeel bestaan. Voorts zullen de plaatsen door loting worden verdeeld, waarbij wel rekening wordt gehouden

met de schoolkeuze van de leerling.

"Als dit op deze manier wordt uitgerold, is het kamperen inderdaad van de baan", zegt Lieven Boeve, topman van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Het Gemeen-

In secundaire scholen waar plaatstekort heerst, zullen ouders hun kinderen online moeten aanmelden

schapsonderwijs (GO!) benadrukt dat het kampeerprobleem wel is opgelost, maar dat er wel nog capaciteitsproblemen zijn. "Er is extra geld nodig voor nieuwe scholen om de vrije schoolkeuze voor ouders te garanderen", zegt afgewerdigd bestuurder Raymond Verdyck. "Wij moeten elk jaar opnieuw 5.000 leerlingen weigeren."

veel zelfstudie verwacht."

Alle betrokkenen noemen de achteruitgang betreuenswaardig. Maar is dat ook zo? Esli Struy's, professor meertaligheid aan de VUB, wijst erop dat Vlaanderen in een vicieuze cirkel kan terechtkomen. "Een daling van het aantal talentstudenten zal leiden tot minder taalleerkrachten in het secundair onderwijs. Minder gekwalificeerde leerkrachten zal er dan weer voor zorgen dat leerlingen onvoldoende zijn voorbereid op een talentstudie. En dat terwijl we vandaag al

een tekort hebben aan goed opgeleide leerkrachten Frans en Brusselse scholen moeite hebben om leraren Nederlands te vinden."

Meer verdienen

De onderzoekers wijzen erop dat meertalige werknemers meer verdienen dan een talige collega's.

Het verschil loopt nog op met elke verworven bijkomende taal. Ook is er meer werkzekerheid

3 Waarom is er plots een politiek akkoord?

In het vroeger voorjaar leek het erop dat er deze legislatuur geen politiek akkoord meer kon worden bereikt. Vooral regeringspartij N-VA lag dwars. De Vlaams-nationalisten vroegen de afschaffing van de zogeheten dubbele contingertering. Deze regel moet de sociale mix in scholen verbeteren en betekent dat scholen een bepaald aantal plaatsen moeten vrijhouden voor kansarme leerlingen. Op dit moment moeten basisscholen en sommige secundaire scholen - weliswaar alleen voor de eerste twee jaar - daar rekening mee houden.

De regel blijft in het basisonderwijs bestaan. Voor het secundair is de dubbele contingertering juist afgeschaft. Scholen zullen wel tot 20 procent van hun plaatsen kunnen vrijhouden voor kwetsbare leerlingen of, als het om een school met veel kansarme leerlingen gaat, voor niet-kwetsbare jongeren. Het blijft logischerwijs onduidelijk in welke mate zij dit zullen doen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen had de contingertering liever volledig zien verdwijnen. "Je mag niet van elk instrument een gelijkheidsinstrument maken", zegt Boeve. Het GO! heeft juist moeite met het compromis, zo geeft Verdyck aan. "Het is voor ons betreurenswaardig dat de sociale mix in het secundair onderwijs voortaan wordt losgelaten."

Talen moeten zichzelf beter verkopen

REMY AMKREUTZ

Wat heeft de drastische achteruitgang van het aantal studenten in talenopleiding veroorzaakt? En moeten we deze tendens erg vinden?

Docenten en professoren uit opleidingen als toegepaste taalkunde en taal- en letterkunde staan voor steeds minder goedgewilde auditoria. De betrokken VUB-onderzoekers zien meerdere redenen voor de terugval. Zo zou de focus, scholen van de overheid als van wetenschappen liggen. De effecten daarvan zijn ook in het secundair onderwijs zichtbaar. Zo zakte het aantal leerlingen dat Duits volgt op de

middelbare school vorig jaar voor het eerst onder de 70.000, een afname van 16 procent in vijftien jaar tijd.

"Het is al een tijdje bezig", bevestigt Kris Verschuys, voormalig onderwijsdirecteur van de UGent en professor emeritus Amerikaanse letterkunde. "Het literatuuronderwijs is ook teruggelopen. In de leerplannen voor het secundair staat literatuur minder voorop en heeft het zakelijk Engels opgang gemaakt. Maar wij weten dat veel jongeren juist onwille van de literatuur talen gaan studeren." Volgens wetenschapsfilosoof Gustaaf Cornelis (VUB) speelt ook leesplezier een rol. "In het secundair onderwijs moeten jongeren nog amper boeken lezen. Lezen schrijft af. En voor talenstudies wordt juist

In het secundair moeten jongeren nog amper boeken lezen: lezen schrikt af

GUSTAAF CORNELIS
WETENSCHAPS-
FILOSOF (VUB)

dan vaak wordt gedacht. "Bij talen zie je dat de uitvegen gigantisch zijn", zegt Cornelis. "Juist omdat je vaardigheden leert die je breed kunt inzetten, zoals logisch redeneren. Het is een brede opleiding, met daarin ook geschiedenis en sociologie." Verschuys meent dat de talen kampen met een imago probleem. "Ze verkopen zichzelf niet genoeg. Maar je zou versneld staan van de vele oud-studenten die nu in de zakenwereld werken. Zo is de CEO van de NMBS een romaanste."